

Bralni užitki: Povej mi, kaj podčrtuješ, in povem ti, kdo si

Kako zgradimo odnose, Sonja Javornik, Založba Vida, 2025

FOTO: MARJA BIZJAK AZVAN

O sebi samo lepo in ljubeče

Pegasta rdečelaska, samosvoja, glasna, jasna, ki je znala stopiti korak naprej. Postati sama svoja glavna junakinja. O partnerstvih, čeravno ga

»trenutno« ne živi, celo svetuje na TV-zaslonih. Ničesar ne skriva. V tej knjigi pa še posebej ne. Ni najlažja naloga brati priročnik, ki ga napiše novinarska kolegica. Poznava se in se hkrati ne. Leta prinesejo ne le gube, kilograme, bolečine tu in tam, ampak tudi izkušnje. Sonja si je od malega želela postati novinarka. Željo si je izpolnila. Želela je postati tudi mamica. Na to ni mogla vplivati, čeprav je poskušala. Je pa napisala knjigo za vse naše hčere namesto mnogih mam, ki si ne upajo ali si ne dovolijo sebe postaviti na prvo mesto. Si podariti, ker samo tako bomo lahko predajale naprej. Tudi pohvale. Bravo, kolegica. Dekliško in modro hkrati.

Piše: mag. **URŠKA KRIŠELJ GRUBAR**, antropologinja in knjižna recenzentka

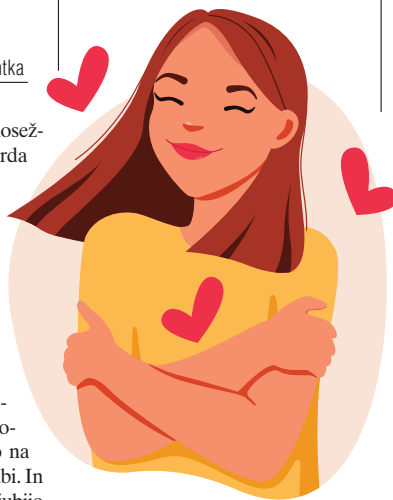
Mnogim življenje kar mine v čakanju, da bodo drugi v njih odkrili, kako so posebni, dobri, talentirani, ampak Sonja ima drugačen recept. Namesto čakanja je bolje, da kar sami stopite naprej in naglas poveste, kaj si mislite o sebi in svetu. Spoštljivo, seveda. Ne gre čez noč in tudi vsak ni iz takšnega testa, ampak Sonja obljublja, da lahko vsakomur uspe. Posodi nam samo sebe, svoje življenjske izkušnje in pripoveduje, kar jo je življenje naučilo. Ne navdušujejo je več tisti z ekstremnimi rezultati, ker vse, kar se sveti, pač ni zlato. »Ste ponosni nase, ker spite samo dve, tri ure na noč? Ker pretečete in prekoslearite več kilometrov kot vsi vaši prijatelji? Napaka! Poskusite ozavestiti, da takšne navade niso koristne. Namesto da bi občudovali ekstremiste, raje pogledajte okrog sebe in si poiščite zgled pri nekom, ki ima tako disciplino kot tudi sposobnost uživanja v življenju. Takšni so manj opazni, ampak vsekakor boljši zgled kot ekstremisti, ki lah-

ko navdušijo s posameznim dosežkom, na dolgi rok pa bodo morda imeli težave.«

Bodite kot mačka. Opiše, da je tudi sama nasedala življenjskemu ritmu brez predaha, a se je znala pravi čas ustaviti. Preveč takih je srečala, ki se niso znali. In o njih pisala. Zadnje čase še bolj kot kdaj prej opazuje mačke, ki znajo poskrbeti zase. »Bodite kot mačka: vsaj eno uro na dan počnite, kar se vam res ljubi. In ne pozabite: mačke najbolj ljubijo počitek v kakšni mali škatli ali predalu, kjer jih še opazite ne, tako da tudi vi poiščite kotiček, kjer imate svoj mir. Kadarkoli imate dopoldne čas, si privoščite poležavanje v postelji. Iz lastnih izkušenj vam povem, da ni lepšega, kot začeti dan umirjeno in dobre volje. Prižgite radio ali poiščite glasbo, ki vam je všeč, in med poležavanjem malo razmislite o tem, kako si boste organizirali dan. Če ste takšen tip kot

jaz, boste zagotovo boljše volje, kot če bi že v istem hipu, ko odprete oči, dirkali po obveznostih.«

Hvalim tudi druge. Na trenutke se lahko zazdi, da se zelo rada hvali. Če vam gre to na živce, kot je šlo sprva tudi meni, se vprašajte, zakaj se vam to dogaja. Se znate postaviti zase? Če se ne, kaj vas pri tem ovira? Ne morete biti vsem všeč. Ta knjiga vas bo spodbudila, da boste tvegali, kot tvega ona. Ne zmaga vedno, si pa ostaja zvesta. V knjigi je dovolj prepričljiva, da je to dovolj. Sprijaznila se je s tem, da je vsi nikoli ne bodo imeli radi. »Pač nisem zagovornica vljudnostnih floskul – prej nasprotno! Na dogodkih in zabavah sem pogosto

prva pri obloženih mizah in običajno na krožnike naložim še za tiste, ki so z mano, če so bolj sramežljive sorte. Sebe sem že davno postavila na prvo mesto. Kar ne pomeni, da na vrhu ni prostora za vse, ki so mi blizu! Opazila sem, da gre ljudem v nos, ker se pogosto pohvalim. Ampak mišljenje, da zato, ker rada glasno razlagam o svojih podvigih, ne opazim, kaj počnejo drugi, je zgre-

šeno. Res se rada pohvalim, ampak ves čas hvalim tudi druge.«

Glavna junakinja svojega filma. Sonja je Slovenka. Živi med nami. Lahko jo spremljamo. Otipljiva je. To niso izkušnje ženske, ki živi prek oceana na drugi strani sveta, ampak je naša sosedka. Če ona napiše, o sebi govorite lepo in ljubeče, kot to počne sama, se je tega morda lažje nalesti, kot če nas o tem prepričuje neka eksotična avtorica svetovne uspešnice. Naša Sonja nam pove, da se je odločila, da bo ponosna na vse, kar je njeno. Ima najboljšega mačka, najlepše stanovanje, najboljše študente, in če jo kdo na kakšni prireditvi prezre, se zna zabavati sama in si vzeti, kar ji pripada. Rada je glavna junakinja svojega filma, za katerega piše scenarij, ga režira, osvetljuje, pripravlja kostume, masko, zna poudariti, kaj ji je všeč in kaj ne. »Moja življenjska zgodba ima zelo jasno glavno junakinjo: mene! Jaz sem tista, ki prevzemam odgovornost za stvari, ki se zgodijo, določam vsebino, skrbim, da dogajanje ni dolgočasno. Kaj pa vi? Tudi vi imate možnost, da živite, kot vam ustreza. Zato vzemite stvari v svoje roke.«

Drzna je in pove po svoje. Lotila se je tudi dveh dokumentarcev. O Simoni Weiss in Desi Muck. Tudi ta knjiga, ki sicer nosi naslov Kako zgraditi odnose, bi lahko bila dober material za dokumentarce o Sonji, ki bi moral nositi naslov To sem jaz. In kot piše o partnerstvih, da nikakor ni nujno, da se o vsem strinjata, ni nujno, da se boste z njenim pogledom na svet strinjali tudi vi, ampak to ne pomeni, da je s knjigo kaj narobe. Mogoče čas zanjo šele pride.

Pa še tale stavek sem si podčrtala: »Edino, kar se mi zdi res trapasto, je, da se nekateri radi hvalijo, kako imajo vse življenje isto mnenje. Ker se takrat vprašam, ali je taka oseba sploh živel, saj je logično, da z vsako izkušnjo pridobimo novo znanje, zaradi katerega vidimo, da stvari niso tako preproste, kot smo si mislili.« ■

Moja življenjska zgodba ima zelo jasno glavno junakinjo: mene!